

Fermanſen: Naar min ærede Medforſlagsſtiller og jeg paany have ſtillet vore tidligere Vædringsforſlag til § 16 i det foreliggende Forſlag, ſaa ere vi ledede dertil af de ſamme Grunde, ſom vi allerede tidligere have haft Leilighed til at udtale her i Thinget. Vi ſkulle derfor ikke denne Gang vidtloſtig komme ind paa Spørgsmaalet igjen, ikke trætte Thinget med vidtloſtig at gjentage diſſe vore Grunde. De forekomme os i det Hele at være ſaa ligefremme, ſaa ſimple, ſaa naturlige, at de ikke behøve til deres Forſvar nogen lang eller nogen ſkarpſindig Udvikling, Seg ſkal dog alligevel ſige et Par Ord om det Hovedſtandpunkt, ſom vi i denne Sag indtage, og ſom vi ikke have ſet os foranledigede til at fravige ved de Grunde, ſom ere fremkomne mod os. Den ældſte Kirkes Grundtante, at Ordets Forkyndere og Ordets Hørere ikke blot tør, men bør dele alt Godt med hinanden, er det vor Overbeviſning, at vi bør ikke ſtemme bort her. Den Betragtning, ſom har givet ſig Udtaleſe her, at Præſten er en Stats-embedsmand ganſke i Eighed med andre Stats-embedsmænd, Dommere, Politimeſtre oſv., kunne vi paa ingen Maade lade gjælde. Det er vor Overbeviſning, at man der har ſammenblandet, hvad der ikke bør ſammenblendes. Dommere, Politimeſtre oſv. ere Statens Embedsmænd til udelukkende at røgte Statens Hverv ligeoverfor og blandt Statens Borgere, og der kan derfor paa ingen Maade ſiges at være det ſamme Forhold tilſtede mellem f. Ex. en Retskreſes Medlemmer og Retsbetjenten ſom imellem Menighedens Medlemmer og Sognepræſten. Det er mig umuligt at tro, at det ærede Medlem fra Kolding (Berg), ſom ſaa stærkt gjorde det gjældende, virkelig kan være den Betragtning, at naar Præſten træder frem i Kirken paa Prædikeſtolen eller for Alteret, ſaa ſkulde han være herrettiget til at ſige til ſig ſelv: Seg ſtaar her for at varetage et Statshverv, og hvad jeg har med at gjøre, er kun at udrette mit Embede paa Statens Vegne ligeoverfor Statens Borgere. Seg tror ikke, at det er muligt, at enten han eller noget af de andre ærede Medlemmer, ſom have ſat ſig paa det Standpunkt ved Sagens tidligere Forhandling, virkelig for Al-

vor ſkulde være denne Anſkuelse. Men i ethvert Tilfælde ville vi ſætte vor Overbeviſning derimod, vi maa hævde, at dette er at ſammenblende, hvad der ikke maa ſammenblendes, og hvor det ſker, der forvirrer man Begreberne (Kjær: Maa jeg bede om Ordet!) Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hanſen) ſynes ogſaa tildels at have indrømmet det, thi, ſom han ſelv nys udtalte, er det jo i det Forſlag, han har ſtillet, ikke forbudt Andre end Sognemenighedens Medlemmer at give Præſten ſaadanne frivillige Gaver. Naar han imidlertid ſagde, at der ved dette Forſlag ikke kunde være Tale om at gribe ind i Valgmenighedernes Frihed, ſaa forekommer det mig dog, at man alligevel, hvis dette Forſlag vedtages, i een Henſeende griber ind deri, thi det første Punktum lyder ſaaledes: „Al Offerpligt og al Offering i Kirken bør falde“. Allſaa der maa ikke offres i Kirken i Valgmenigheden. Det ſtaar nu, ſom jeg tidligere har udtalt, ſaaledes for mig, at jeg ikke ſer nogen Grund til at forbyde Folk at give Offer i Kirken, men paa den anden Side lægger jeg ikke for mit Vedkommende nogen afgjørende Vægt paa at beholde denne Ret. Men derimod forekommer det mig rigtignok, at det er at gribe ind i Valgmenighedens Frihed, naar man ogſaa vil formene den denne Ret. Selv om et ſaadant Forbud ikke juſt kan ſiges at have nogen afgjørende Vægt for Valgmenighedernes Liv, hvad jeg gjerne ſkal indrømme, ſaa kan der dog ogſaa være viſe Forhold, hvor denne Ret dog ikke er ſaa ganſke ubetydelig en Sag. Det er ikke ſaa ganſke let for diſſe ſaa, for største Delen uformuende Folk, hvoraf diſſe Menigheder beſtaa, at høre de Offre, ſom forlanges af dem med Henſyn til ſelv at bygge deres Kirke og ſelv at lønne deres Præſt, navnlig naar, ſom vi nys have ſet, en Præſt har forladt et godt Embede i Folkekirken ſom Sognepræſt for at overtage Præſteembedet ved en forholdsvis fattig Valgmenighed. Der ſkal man ikke lægge Valgmenigheden Noget i Veien for, at der kan komme Alt det ind, ſom den frivillig kan ſaae ind, og det er mig beſkjendt, at der i Valgmenighedens Kirker ikke ſaa ſjældent kommer Folk for at ſøge Opbyggelse uden egentlig at ſlutte